

2.2.5 התפקיד החוקי של מעונות היום לילדים

סעיפים 22 עד 26 לחוק שירותי הרווחה לילדים ונוער (SGB VIII) קובעים את האחריות ברמה הפדרלית למתן שירותי תמיכה לילדים בגני הילדים או במשפחתנים. תפקיד כללי זה מתחלק לשלושה יעדים בסיסיים (סעיף 22 פסקה 2 בספר החוקים הסוציאלי השמיני):
לאפשר לילדים לאנשים עצמאיים, אחראיים ובעלי יכולות חברתיות.
לתמוך ולהשלים את חינוך הילדים והטיפול בהם, הניתנים במסגרת המשפחה.
לסייע להורים לשלב בין חייהם המקצועיים, חינוך הילדים והדאגה למשפחה.

שירותים אלה אמורים להינתן במשותף לילדים בעלי מוגבלויות וילדים ללא מוגבלויות, תוך התחשבות בצרכים הספציפיים של ילדים עם מוגבלויות ושל אלה הנמצאים בסיכון למוגבלות (סעיף 22א, פסקה 4 בספר החוקים הסוציאליים השמיני).

גני הילדים מוגדרים בתור "מסגרות שבהן הילדים מבלים חלק מהיום או את כולו ומטופלים בקבוצות" (סעיף 22 פסקה 1).

הטיפול במשפחתנים "ינתן על ידי המטפלות בביתן, בבית ההורים או במקומות מתאימים אחרים."
1) "המאפיינים לאבחנה בין מסגרות יום לילדים לבין הטיפול במשפחתנים מוגדרים במסגרת דיני המדינות הפדרליות (סעיף 22 פסקה 1).

- כל הנוגע לטיפול הניתן לילדים בגני הילדים או במשפחתנים, 16 המדינות הפדרליות קבעו הסדרים חוקיים ביצוע משלהן מתוקף עקרונות הקדימות שהוענק להן (סעיף 26 בספר החוקים הסוציאלי השמיני). עם זאת, בספר החוקים השמיני נקבעו זכויות הילדים לקבלת שירותי תמיכה, בתלות בגילם, באופן זהה ביחס לכל המדינות הפדרליות:
- לילדים מתחת לגיל שנה תעמוד הזכות לטיפול במסגרת מעון או משפחתון, אם הם או הוריהם עומדים בדרישות מסוימות (סעיף 24 פסקה 1 בחוק).
 - לילדים בגילאי שתיים-שלוש עומדת הזכות לטיפול במסגרת מעון או משפחתון, בתלות בצרכיהם האישיים (סעיף 24 פסקה 2 בחוק).
 - לילדים בגיל שלוש ועד לתחילת הלימודים בבית הספר היסודי עומדת הזכות לטיפול במעון יום. במידת הצורך, טיפול זה יכול להינתן בחלקו או במלואו במשפחתון (סעיף 24 פסקה 3 בחוק).
 - יש לאפשר לילדים בגיל בית הספר לקבל "טיפול במעונות יום בהתאם לצורך" (סעיף 24 פסקה 4 בחוק).

2020-כ, 3.9 מיליון ילדים קיבלו טיפול במעונות יום.

יודגש כי מספר המקומות המוצעים לכל שכבות הגיל נמוך בהרבה מהביקוש.
היבט נוסף שנו במחלוקת הוא באיזון מידה יכולים הורים לרוש טיפול במעונות למשך כל היום עבור ילדיהם. הגופים במגזר הציבורי נקראים לספק שירותים לטיפול למשך כל היום "לפי הצורך". אולם, השאלה האם צורך זה יוגדר על ידי דרישות הורים או על ידי הגופים הציבוריים, נותרה שנויה במחלוקת – גם במסגרת הפסיקה. ב-2017, מחצית מכלל המקומות בגני הילדים בגרמניה הוגדרו כמקומות ליום שלם, עם הבדלים ניכרים בין המדינות הפדרליות השונות (ראו שקופית 2.2.6). אימוץ החוק מ-10 בספטמבר 2021 בדבר הטיפול בילדים למשך כל היום, יסדיר בהדרגה את הזכות משפטית לטיפול בילדים בגיל בית הספר היסודיים החל מ-2026.

לקריאה נוספת

Autorengruppe Kinder- und Jugendhilfestatistik (2019): Kinder- und Jugendhilfereport 2018 – Eine kennzahlenbasierte Analyse, Opladen et al. Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend (2018): Kindertagesbetreuung Kompakt – Ausbaustand und Bedarf. Online at https://www.dji.de/fileadmin/user_upload/bibs2019/DJI_Kinderbetreuungsreport2018.pdf (last accessed: 31 May 2021).

Jessen, Jonas/ Spieß, C. Katharina/ Waights, Sevrin/ Judy, Andrew (2020): Gründe für unterschiedliche Kita-Nutzung von Kindern unter drei Jahren sind vielfältig. DIW-Wochenbericht 14/2020. Online at https://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01_c_745631.de/20-14-1.pdf (last accessed: 31 May 2021).

Information on the topic of elementary education - education and upbringing in day care for children <https://www.bildungsserver.de/Elementarbildung-1658-de.html> (last accessed: 31 May 2021).

Platform Continuing Education Initiative for Early Childhood Educators (Weiterbildungsinitiative Frühpädagogische Fachkräfte, WIFF) <https://www.weiterbildungsinitiative.de/> (last accessed: 31 May 2021).